

comisarii români aveau instrucțiuni foarte mărginite, s'a decis, ca pentru moment să fie mantinut statul *guvern* *pro ante*, până când ambele guverne vor ajunge la o înțelegere în această privință. Soldații români dela pachet fura retrăși pe teritoriul de mai naște. Dar pachetul va ramâne în cipăre și poate că ce guverne vor fi terminate negocierile.

Către hotarelor dela Hărmoszék. Guvernul român a adresat dice „Indep. românească” tuturor reprezentanților săi din străinătate, o notă relativ la faimoasa violare a hotarelor ungurești de către trupele române. Afara de aceasta, d. C. A. Rosetti a trimis o scrisoare lui Ioan Ghica, ministru României la Londra, spre al pune în cunoștință acestui cas de violare de un gen cu totul nou punctarea la rândul său de lamarurile necesare ministerului de externe al Marii Britanii.

„Românu“ despre „Comitele Iuliu Andrásy“.

Multe s-au dit și multe se vor dice despre venirea comitetului Andrásy la Sinaia.

Presupunerile sunt naturale.

Comitele Andrásy este unul din bărbătii cei mai însemnati ai Austro-Ungariei și ai Europei. El dar, ca și ceea ce bărbătii mari de Stat, este osândit, cu orice mijcare va face să fie vegheșă, să fie notată, tâlmacită și restălmacită din diversele puncturi de vedere ale comentatorilor.

Se scie asemenea, că din norocire, starea Europeană în genere este neședată încă pe temelele cele nove ce trebuie să se pună în urmă cutremururilor politice de la 1866, dela 1870 și dela 1877-78.

Rebelul dintre Germania și Austria a surpat multe din temelile vîntului și chilibrul european.

Cel din 1870 a surpat la rândul său încă o mare parte din vechile vînturi și Germania întrunită se transformă în Imperiu, iar Franția în Republică.

Austria refăcută pe alte baze trebuie să schimbe vechea-i vale, vechea-i tăta, vechea-i politică.

Imperial Otomană de mult încă frântă să surpe ioutre prin rebelul din urmă și naționalitățile, cel compuneu se despliază în bună parte de deneș și încearcă să se formeze în state independente.

Moartea cea tragică a Împărătmui Alecsandrii II produse asemenea un mare cutremur politic în Rusia, ale cărui sfidări se simt și cătu timp

scintă. Binevoiască darul sfântului Duh a înfăntă căstănată cungătare și folositore cunoștință în rufelel vostru și să vă înfărescă și le aduce toate în săvârșire, după bună plăcere sa, prin care voi să vă învrednică în dobândă amândouă fericiile, eastră slavă și lăudă de neamuri și dela D-dur și miș, Amîn.

Al pravoslaviei voastre, cătră D-djen smerit rugătoru

Veniamin Metropolitanul Moldoeci, 1824.

* (Fraternitatea italo-română) este numele unei foile periodice ce va începe să apară în capitală în limba română și italiană, sub direcția domului d-lui Luigi Gazzavilla.

Principal scop cei propune este „de a face cunoștință Italia Românilor și România Italianilor, de a susține cu mai sinceră amicinție între cele două țări, de a se face o eșou fidel al adveratelor lor aspirații” etc. Între colaboratorii vii figura și cunoștește filo-roman, bătrânul Vezeghi-Ruscală. Dianul va apărea pe săptămâna, Dumineca.

Încă se vor resimți foarte în toată Europa, dar mai cu sămăcă în peninsula balcanică.

În această stare de frântare generală și de reorganizare a Statelor este inevitabil, că mare va fi frântarea generală și mai mari încă neîntelegerile și lipule.

Ametjala, frântare, neîntelegerile și lipule provocă și vor provoca firesc și folurile bănelui și temeri.

Acacea fiind situația generală a Europei este lese de înțeles, că visita facută Regelui României de către comitele Andrásy a dat și va da ocazie la felurile presupunerii unele sincere, atât de speciale și multe învenite, că arde de curiozitate și să intre într-o specie de combateră.

Astăzi îl fiind lucrurile avem mulțimă, că nă s-a procurat mijlocul de pe care să spune ceterilor nostri în mod pozitiv ce a fost, ce este și ce remane această vizită.

Este căt-vînt de când comitele Andrásy a exprimat dorința, de-a veni în teară să prezinte omagiele sale Regelui Carol I.

Acum vre-o 30 de zile comitele renunță amicală și curtenitoare la cerere Regelui a respins, că l'va primi cu placere ori când va voi să vîe.

In acel interval vîdăram cu totuși cu minune și cu încredere că o parte a presei Austro-Ungare începe a publica ceea ce mai absurdă înveniuri și atacuri contra României.

Comitele Andrásy, cu tactul său politic, își puse îndată în lucare oțările ce luase de mai naște și a mențuit prin d. consil. cu România del Pesta, că dacă Majestatea Sa Regale permite, va veni la Sinaia împreună cu fiul dumisale la 29 August.

O prefigurare impiedicând pe grădisoasă Andrásy de a însobi pe Comite domnia-sa veni singur, însoțit de cătră consulul nostru din Pesta, d. Voinescu, și fu primut la frântura de cătră d. Vladionă, admiralul Regelui.

La gara dela Sinaia, unde sose pe la 6 și jumătate seara, fu primi de cătră d. C. A. Rosetti, și de cătră d. Dumitru Ghica, președintele senatului.

Palatul Regelui nefiind încă gata, d. Comite în condus la o vilă, ce d. Dumitru Ghica avea gratuitatea, a o pune la dispoziția ilustrului vizitator.

Orice ceremonii fiind înălțătură, Comitele se prezenta Majestății Sale la 7 în redogă, către cei călăți cari erau invitați a prădui la reședința regală din Sinaia.

Regina și toate doamnele invitate erau, ca mai totdeauna, în vesințe românești.

Prăfund și serata înțără până la 9 și jumătate.

A doua din comitele și mai mulți invitați lăzar dejeun înălțat la pavilionul de venitoare, era prăfund la reședința regală din Sinaia.

Între cei, cari au asistat la dejun și la prămuiri au fost și doamna Dumitru Ghica, domul și doamna Sutu, dinu și dina Vladionă, dd. C. A. Rosetti, Macha Cretulescu, comitele și comitesa Wesselenyi, ministru Germaniei, d. Ducros-Aubert, ministru Franciei, doamna Bengescu și alții.

D. Comite a primit și a întors căteva vizite, între cari au fost neapărat de Dumitru Ghica și C. A. Rosetti.

Cest din urmă a plecat Mercuri dimineață, și d. Comite Andrásy a plecat Joi la ora 12 și 40 de minute.

Aga dar faptul este că visita comitelui Andrásy a fost o vizită de curtenie făcută Regelui Carol I.

Faptul este, că această vizită are intru adevăr o însemnatate politică și că acea însemnatate este, că Austro-

Ungaria este convinsă de lealitatea naționale române și că Comitele Andrásy a voit să ne dea asigurare, că și noi trebuie să fim conviniți de lealitatea vecinilor nostri Unguri.

Pe acest teren salutăm și noi cu iubire pe Comitele Andrásy și mulțăm cu sincereitate, că în prima vizită sa a spulberat toate calumnile, ce se respondă și toate intrigile ce felicită speculații se siluă a ură.”

Prese străină

asupra „României iridentă.”

Pretinsele agitații ale unei „Români iridentă” dau în „le Nord” ocasiune de observa șurătoare.

Dialele austro-ungare nu pierd obiceul, de-a exagera cele mai mici incidente pentru a face din ele pretestul speculațiunilor și perdere de vedere pe terenul politicilor internaționale. Astfel mai multe organe maghiare au întreprins o campanie în contra României, aproape, de propaganda grandă, care să fi acăpătat în Transilvania de pretinzenii iridentiști români, pentru a îosa o misare în favoarea acuzației acestor provinciali la nou regat de pe Dunăre de jos. Jurământul, în cestină, să ar foarte incurate, fără îndoială, dacă l' să cercă să springe cu probe acuzațiunile ce le ridică în contra României. Dar de acă nu iată grija n'au. În lipsă de argumente credibile, ele invocă un ișpt de putină importanță, care s'produz de curând la granția dintre cele două țări.

Nu e ridicol - urmează foaia - să se consideră asemenea fapte minime ca un indiciu de ameneriță anionice române în Transilvania? Unele fapte austro-ungare citează, spre a s'aprigini acuzațiile lor, limbajul ostil monarhiei Habsburgilor, a o sema de organe ale presei române.

Dar acestea nu potă responde reamintind amenințările de către germani îloie austriace și ungurești cu ocazia cestinie Dunoare! Dacă pressa română respinge cu visciuțe pretinzeniile, ce le crede de natură a compromis interesele legitime ale țării în acăstă cestinie, e un cuvînt de a acuza România, că voiesc n'șă anecteze Transilvania?

O acuzație și mai fantastica încă a fost inchipuită de unele gozete din Pesta, cari au pretins, că generalul Ignatieff ar cheltui sume considerabile pentru a întreține agitația între populatările nemaghiare din Ungaria și că guvernul unguresc a adresat prefeitorilor o circulație chenărănd atenția lor asupra acestui fapt și obligându-i de a incunoștiu administrarea superiocă de către cei călăți cari erau invitați la reședința regală din Sinaia?

„Daily Telegraph“ în fine consacră oameni cestor observațiuni activității unei pretinse „Români iridentă.“

Fonia engleză dă și agitația „Iridentă“, e în adevar de natură, a produce neliniște și a cauza sperări austro-ungare și îndrumări și

ce nu să nu împărtășească deosebită nici între Români de dincoace, nici între cei călăți cari, și că nici ai acestui fapt îndreptăcit de aprobat sau sprijinit din partea regelui Carol sau a consilierelor, pe care îl onorează cu increderea sa. Frica cronica și fantastica de terenii români, cu înțelegere și rezistență și rezistență sângeroasă a toate suferințele și de apărare ce au avut a o suportă sub domnia maghiară, o frică, care dela memorabilii an 1845 împînă minorația de Maghiari în Transilvania cu spația și îngrijorare și în introducere o dusmanie și operează nemorală între cele două rase, a fi înlocuită deasupra în Pesta nu s'ar da ascunză seoirilor neamură iscate din cînd în cînd despre introducere pe acuns de armă din Teatre-ro-

mânească în Transilvania și despre pretinse încercări a unor agenți români, de a îsca o insurecție pentru scuturarea jugului maghiar. Guvernul maghiar însă dă o serioasă atenție s'agomotuiu val al morilor intriganți obștei, cari în teară lor proprie nu anicii o însemnatate precum și întrețină une partide a României compuse din partișii sanguinici și din democrați violenti în serviciul Rusiei și al căror scop constant e, de-a împeda o apropiere francă și sinceră între cel mai tineri dintre regatele europene și puternicii său vecin austro-ungar. Guvernul din Pesta manifestă în privirea acestei violențe de aju și la locul ei.

„Ungaria“ să fi pus pe punct de vedere mult mai demn, dacă ar fi primit sincer și să își preocupe săndăla (?) onorabilă, oferită de România pentru o însemnatate impresură (?) de grădită, de care s'ă facă sătăcăzom în Pesta, decât de-a înșista ca această afacere meschină să fie dată în sâna unei comisiile formale româno-ungare.

In unul dintre articolele sale polemice, „Pester Lloyd“ întreba ce ar dice Anglia în casul unei impresurări de grădită?

Ea cea ce dice Anglia: Că Ungaria și prea nerăbdă, redigată de Jidani, fă smogom pentru niște gorofite inventate de ei însăși.

Austria și România.

Sub acest titlu, „Neue Freie Presse“ dela 27 August publică următorul articol:

„In numărul său de azi, „Pester Lloyd“ publică un articol, care ne-a făcut semnat prin telegramă și care combate obrajanele făcute de curând de noi în privința prefeitorică încărcării de către care era acuzația sătăcăzomă, că ar fi făcut în Transilvania, „Pester Lloyd“ atribuie acestor obrajane intenționarea, de a ne lupta pentru înțelegere României, pe cînd noi credem, că servim exclusiv interesul Austriei, dacă pentru onoarea de pace, de care moșnica ar trebui să trăiasă astăzi de la secolul al XVIII-lea, nu se face să se înțeleagă, că pentru obrajanele făcute de regatul distruge neînțeleșătăzomă de frontieră, care de altimărturi nici nu se lezează de către oțările maghiare și românești de către oțările austriace și ungurești apoi un nou act de acuzație contra României, din care reiese pe de oțapă propria noastră inferioritate, care se acuza numai de cel slab, și înțelegă, că de altă parte necesitate, ca prin tăzătăză morală a monarhiei austriace să convingă pe bărbății români de Stat, că nu trebuie să se lăpade de solidaritatea naturală de interes cu România. Ni se pare de prius sătăcăzom de către obrajane politice, ce reprezintă contra înțelegătății române, pe cînd nu credem, că guvernul unguresc formăza apoi un nou act de acuzație contra României, din care reiese pe de oțapă crăciună, că pentru acuzațiunile sătăcăzomă, nu se găsesc nici cea mai mică probă validă; și - prin altă parte, să se虐待 pe prima oară, că guvernul român este în legătură cu România din Transilvania; - căcă din cînd ar fi ridicola, caru de ea de două este treaba noastră. Ni se pare însă interesat de a reproduce cele de cîte de „Pester Lloyd.“ În a două parte a articolului îl spune că nu este cestorăcă. Astfel îl dice:

„Dar că întreaga politică română se mijnește într-un chip ostil nou; că acuzație României formăza o sună înjurătoră și revoie voiajă față cu Austro-Ungaria și mai cu Austro-Ungaria; că nu se poate evita nici un act, care să se dozeze o despre cestorăcă amicale ale guvernurilor române și austriace; că este un cap, care nu poate fi tăzătăză, că - fără a înțelege seama de relații speciale cu România - el ne dozează greșala principală a întregii puterile politice, greșala, de a crede, că înțelegătățile române și austriace sunt deputate de către putere de la

siei. Astăzi se poate spune francamente și în depință libertate — că nu o dragoste exagerată, pentru România a fost aceea, care a inspirat monarhia noastră, când și-a pus cu atâtă căldură peput pentru interesele naționale Stat vechin, și nu trădări, nici un secrete, când constată că ideea predominantă a fost, că Statul neșav, care formează o insulă în valurile naționalităților slave, trebuie întărit pentru a pută rezista și permane în viața morală cu Austro-Ungaria și să poată sări scopurile unei politici conservatoare.

Să în privință nici unul alt Stat și nici unei alte naționalități din peninsula balcanică nu era mai nimică presupunerea acestui calcul ca pentru naționul română. La ceea ce România are și se astepță de Rusia, ar pută să o scrie astăzi și ar o scrie deși de fapt în urma celor petrecute pe teritoriul român și după reșed, la congressul de la Berlin și după congres, în fine toate fazele complicărilor și răsolurilor procesului dramatic. De altă mintire este în natură lucrările cu Rusia și nu se poate da de ostensie a spiri- gini aspirațiunile României cu paguba naționaliștilor și aliașilor săi. Slăvi. Să dacă, cu toate acestea, nou regat sătăt de străin și de ostii nouă, să ci oiri care din capătul rusești din peninsula balcanică — nu se vede sănătate în acest fapt sentenția cea mai nimică aspirație intelectuală de emancipare? Să să nu se dică că o România, care și-a sprijinit cu atâtă găzduită independența sa față cu noi sănătate voioasă și o arate peste măsură, dădește prin aceasta, că va face tot astfel și față cu ori care alt Stat. Nu, aceasta este cu totul fals.

Aci nu poate să fie decât un singur lucru: acela care nu merge cu noi, este contra noastră. Se poate ca aceasta să fie o nemocire, dar nu se mai schimbă — problema orizontală începe a deveni o cestăne de luptă între Austro-Ungaria și Rusia. O împinere a acestei nelăsigelejeri este nedimisibila și Rusia face tot ceea ce să pună presupuție spre a însăși conflictul, poate chiar spre a grăbi evoluționarea său a procesului. Dar în această nelăsigejeră nu există pentru Statele mici nici poziție neutrală, nici independentă; ele trebuie să-și aleagă: merg cu noi sau merg cu Rusia. Chiar dacă n-am judecat sănătatea de utilitatea consecinței ale costimile de putere dintre Austro-Ungaria și imperialul rus, totuși fie și la relația pacnică, nu pot să se vorba despre o independență absolută și o elărare la înțempiare a unor din Statele din peninsula balcanică. Pe cînd de puțin Wirtemberg, de exemplu, a putut urmări o politică independentă, întrucăt cîrta dirne Prusia și Austria nu fusese rezolvată asupra poziției din Germania, tot atât de puțin poate și Austria să facă politică independentă, intru cînd nu se va rezolva în trei Austro-Ungaria și Rusia cestuna preponderanță în Orient. De aci resultsiții pe care Stat din peninsula balcanică și pe România cu deosebire — nu numai pentru viitor, dar chiar și acum, și nu numai prin mijlocire, și să iau un chip direct — trebunța de a-i alege între noi și Rusia. Dacă vom vedea că politică română semănătă în toate lucrurile osâsă Austro-Ungaria, apoi și se să probă vîdă, că e a trea cea mai bună parte Rusiei, și vom avea să ne amângem în consecință.

„Nu stă în puterea noastră, de a promova o reformare a lucrurilor din peninsula balcanică astfel cum premeau mai naște, Pe creaționile pătrâne de un spirit de înțelepciune sau fie ele produsă unei intenții plării să fi nici o scire — ele există și nu mai pot să nimicte. Astăzi tot mai stă înăud în puterea noastră de a pune, ceea ce s-a făcut, în acord cu trebuințele noastre. Fiindcă absolută independență a micelor Stări este impossibilă în practică, și finidă fie-care dă seces, care nu umbă după alipirea noastră, va trebui să devină necesară un instrument al politicii rusești, apoi datoria noastră este, de a dobândi garanții palpabile, că Statele din imediata noastră vecinătate, fără a li se atinge, intru ceva independentă, aparțin de sferei de putere a Austro-Ungariei. Aceasta privește mai cu deosebire pe România. Probleme noastre de dragoste au fost nelăsigejere și toate ser- viciile de amicice au rămas fără rezultat. Să

arătăm dar odată greutatea morală a monarhiei noastre, până când bărbății români de Stat vor să poată de convinsere, că nu se pot despărji de solidaritatea naturală de interesă cu Austro-Ungaria și că această comunitate trebuie să se manifeste întrupătoare.

„Ceea ce se dice aici, este adeverul cel mai strigător, pe care noi îl-am susținut adesea și foarte adesea ori l-am susținut cu „Pester Lloyd”, și nu este poata de prisoas, a observa că, ca în bărbăt de Stat urgar este acela, care a comis această „greșală principală” și a încercat de empatie care este atât de blamător acum. Dar tot atât de de devertat este, că nu stă în puterea noastră de a reduce actualele relații în stare în care eram mai naște, și că trebuie să luăm cu pacele făcut în acord cu trebuințele noastre. Întrăbăra este numai: Cum? Să susțin această punctă sătemată de ne-educați și avem sau nu puțină conștiință de noi înșine, încă credem, că vecinica sărăgană de stată controaunicul Stat, care nu este slav din peninsula balcanică, și care după cum dîce „Pester Lloyd” prezintă crădinile naturale pentru o politică conservatoare în Orient, este cel mai reușit miloje ca să serveze trebunțile noastre. Bulgaria, Serbia, Montenegro sunt contre noastră, sănt „aliatii rusești”. Numai singură România ar avea un interes, ca în anulă cu noi, să și apere independența sa ca în anulă în valuri naționalităților slave, și spre aceasta n'avem nimic altă mișcare decât de căd să începe o cearță cu România? Cea mai naște aspirație a noastră să fie care ca, precum s-a făcut astăzi în Belgrad, să se salute drapelul nostru de o companie de soldați români! În curând se va dovedi, dacă în casul de Traiseanca România a violat suveranitatea Austro-Ungariei și dacă a făcut aceasta din rea credință, căcăi s-a numit debeamă, care trebuie să se corecteze. Dacă România se va justifica acum, căcăi va da dovezi despre realitatea sa, făstă oare înțelepcioane și în interesul austriac desprință de România ca pe un izom de stat. Dacă este adeverat că regatul de-a-să și se alăudă într-o rîsu și Rusia, treceva-se ca de partea noastră dacă începea prăi a panei pumnul săptăna regulii Carol? Nu dispunem de peste măsură mare altă de Stat pe care făcă Ungur o aduce în sine cînd vine pe lume și de aceea se sjătună cu puțină ajungă la nisice rezultate cu totul atîlate de căcădă. Căcăi a jucă „Pester Lloyd” și nu o să sacrificăm nici cu pericolul de-a-să vede pe Ungaria, cum să suntem amerințări, răsunădă nu concursul ei în politica interioară. Nimeni din Austria să-herătă până acum acest concurs, și că astăzi mai puțin noi. N'amus nici o dată pretinseană de-a înrola alianță sau de a face înamică, nici lo politica interă, nici în cea esternă. Ne mulțumim cu modestă sarcină de a deservi lucrările astfel precum sănt și de a trage din tăpte conculcările, ce sănt dictate de înțelepcione”.

Diarul „Ellenor”, nu mai puțin amic al guvernului din Posta ca „Pester Lloyd”, se ocupă și el astăzi de relațiunile dintre Austro-Ungaria și România și face următoarele observații:

„Orice om, care voiose a cugăta în mod natural și echitabil va găsi, că este natural și lese de înțeleș, că, cînd o teară are conotațională în Statul vecin și că cînd în această cernă domescă sistemă parlamentară să existe toatele, din cauza instițuțiunilor liberale, fraciuni, diare și oameni, cari în vînărea lor desprăzuită după popularitate, să comită gresala a întrubință în făță alegorilor pe aci conotaționali ca un mijloc de agitație. Istru că aceasta se face numai din partea opoziției, intru că majoritatea dominată, guvernul și autoritățile, Statul cînar nu iau parte la aceasta, intru că situația noastră este strămătă peste frunțării pe teritoriul Statului vecin, până atunci se proaste privi totul naște ca o spo-

rire, pretutindeni neînăturabilă a instituțiunilor libere și ca o afacere exclusivă internă a Statului în cîstine.

„Astfel fiind, a perde sănătatea — mai multe — cănd este vorba despre România și Ungaria — ar însemna tot atât, căcăi a face multe sgomot, a arăta puțin amor propriu și puțină demnitate, și a mărturi, că o asemenea agitație ne-a apucat tomgad din partea noastră cea mai slabă, că o parte din populația noastră este foarte primitorie de asemenea agitații, că nu cine la noi și că cîndă Statul nostru este sgăduit într'un chip lungitor.

„Cu toate aceste, numai incapaci nici o îndeosebită astăzi, căcăi unele date noi au reușit, parte printre noile cînăcăi cunoștință și privire a relațiunilor, parte prin strîngătoare povință de populație, să provoace o care ne-inisce.

„Să mai întărim însă și alt-ceva. Neadormiți Sași au făcut un mare sgomot pentru această violare de frunțări, despre care s'a constatat deja, că n'are nici un caracter politic și cea rezolvă în ceea mai frumosu armonie. Neadormiți Sași n'ar fi găzdui tocmai aşa minunată de frunțări dacă nu există în ei puțină ură de rasă contra vecinilor, și nu uită de sigur, că și ei cînd din cînd în cîndo peste frunțări spre a lui din România lenome săi mutreț, de pe înălmîție, pe unde nu se vede cală nici picior de om. Aceasta violare de frunțări, care a fost redusă acum la adverfăria ei valoare, a reușit să provoace la noi o ceară de căsătore asemenei cu aceea, care este premergătoare unui adeverat rezboiu.

„Dar fiindcă spre aceasta nu există de o parte nici cel mai mic motiv, apoi nu putem de căcăd felicită în modul cel mai călduros oră-ei făpt cu care acela, cari pot lura și vorbi cu ea mai mare autoritate în numele României, vin să dea doar că, cîndă cînd și dorește amicica noastră.

„Ori-cîn a fost în România poate scăi, căcăi recunoaște sănătoșa și găsit un teren larg și a primă rădecini adînci, căcăi există un stat ungur puternic este garanția cea mai principală pentru naționa română.

„Bărbății serioși de acolo sciu de asemenea, că în Ungaria tribul român nu se deosebnă de altă lume, căcăi se întinde din ce mai mult. Se mai se înțează căcăi în România, dacă n'ar și putet să se sprijine pe o monarchie austro-ungară-tără, ar fi trecent de sub dominiația turcească sau cînd se rusescă, și se scio în fine, căcăi cu toate nelăsigelejeri potrivide, sănătatea nîscă aliaj naturali, care și-ar face un mare râu, dacă să combată între densi.”

Premulbări prin expoziția română

A trecurt mai bine de o săptămână de la deschiderea expoziției. Împresurile prime, și și scărite prin bucuria primicea, și și cîrstea prin bucuria rea, a venită a unei întreprinderi, la care abia cîteva să se cugetă, acum după 10 dîle și-ai pierdut din vînoaice, dar au cîstăgit în obiectivitate. Scîn cu toții, cari am lăsat parte la memorabile festivități a deschiderii expoziției, cum toată suflarea românească trezălită de bucurie la acest nou și puternic semn de vitalitate a poporului român, și cu toții am fost incantăți de farmecul, cu nîl-a oferit convingerea dobândită, că un popor, care în împregătrire grele și nefavorabile, a un popor, care a scutit cu atâtă tematică și sună simt să învingă neumările pedecrii pentru căcăi documenta puterea sa de vîstă, nu este un popor al degenerării, al poirei, ci un popor al progresului și al viitorului.

„Să fi-vă care cinea, care această trezăltare de bucurie a înimii române să-ree în nume de râu, sau în rîs? Fi-vă cinea care să nu se bucure împreună cu noi de cele ce vede și de cele ce a speriat? Ne place a credi, că cu, nu și puțin nu din partea acelora, care au înimă la loc și mind clară, nepreocupați de patimile, fie private, fie politice. Căcăi ne privesc pro noi însine, ne vom nîsa a face unora ca acestora și mai ușoară trezăla a această bucurie, căcăi, de-dată la necesarile trecutului, și bucuria și durerea o vom închiide în puturi noastre, și fără-destilare, fără surbilanție, fără extravaganță, le vom manifesta cu cumpă și chibzuleală ca nici umbră de bănuială să nu fie, căcăi nu voi să vădăm și iritam pre cîine prin manifestările bucuriei noastre.

Dar vîd, căcăi au apucat pe ocale pe care nu-nu este înțenționată să plec! Să lasăm amintirile trecutului mai îndepărtat și mai apropiat și să ne ocupăm de actualitate, de expoziția noastră, să precum este ea. Să ne încercăm a ne da pe puținul sămătă și de pre amînutele ei, după ce cu alte ocazii să vorbit despre însemnată expozițiilor în general.

Că vizitatorul dinic în expoziție, am incoracat să-mi abstrag de impresiunile subjective și judecătiva obiectivă asupra expoziției în partile și în întregul ei. Să în credință, căcăi vederile unui vizitator oare-care, nu vor fi fărtăloaie pentru oricare rea, căcăi nu vor fi fărtăloaie pentru oricare rea, căcăi nu-mi odată să săd deori ori pot visita interesa expoziție. Îmi lană voile la rugă pre O. Redațăne, a loc în coloanele st. diariu „Tel. rom.” următorilor apărieri, cari le facă fără pretenție infabilității și obtruderei judecătive mele altora.

Nu voi mai opri la punctul de pre expozitii în general, despre semnătatea și folosul lor, nici despre local nu voiu dica la acest loc nimic, nici despre aranjamente, nici despre întocmire catalogul, care de vră două dîle îl avem întreg, tipărit înaintea ochilor, cître indată în medias răs, începînd cu piramida din fată întrără, care e încoronată de un frumos buchet de plante cu foi, având delură expuse pe cele două etajuri lucruri de mână, dela „Asilul Elena Doamna“ din București.

Mă opresc la lucrurile noastre înstituit din trei motive: cădă penitru căcăi a contribuit în mod evident la vădu și înfrumusețare expoziției noastre și că cîsă operează atât de vrednic are dreptul unei doze de vîntă două dîle îl avem întreg, tipărit înaintea ochilor, cître indată în medias răs, începînd cu piramida din fată întrără, care e încoronată de un frumos buchet de plante cu foi, având delură expuse pe cele două etajuri lucruri de mână, dela „Asilul Elena Doamna“ din București.

Mă opresc la lucrurile noastre înstituit din trei motive: cădă penitru căcăi a contribuit în mod evident la vădu și înfrumusețare expoziției noastre și că cîsă operează atât de vrednic are dreptul unei doze de vîntă două dîle îl avem întreg, tipărit înaintea ochilor, cître indată în medias răs, începînd cu piramida din fată întrără, care e încoronată de un frumos buchet de plante cu foi, având delură expuse pe cele două etajuri lucruri de mână, dela „Asilul Elena Doamna“ din București.

Acest institut se imparte în patru secțiuni:

- I. Scalo Primă (curs inferior)
- Patră clase.
- Invențiașarea clasei IV primare și Directoarea Scalo Primă (curs superior).
- II. Scalo Normală (curs superior) clase.

III. Scoală profesională (lucru de mână) trei clase.

Această Scoală este condusă de către o Direcție a Scoalei profesionale.

In clasă I-iu profesionale se confectionează flori artificiale.

In clasa II-a elevele lucrează ruferia (lengeria), costume naționale și tot felul de lucruri fine.

In clasa III-a Elevii învață croitorie de dame.

IV. Scoală de Pictură unde elevii învață desenul cu creion, ulei și acuarele.

Elevile, caru terminat cu succese clasele primare, fiind menite a deveni învățătoare, trece în Scoala Normală, iar acele, care au mai multă dispozitivă la lucru de mână de căt la carte, trece în Scoala profesională, unde urmează un curs secundar.

După terminarea cursului la scoala normală, Elevile de clasa VI (clasa cea mai înaintată) depun un esamne (concurs) în oral și scris, în urma căruia primește un certificat de absolvirea cursului superior și o diploma pentru concurs de maturitate.

Parte din absolventele acestor remân un ca pedagog la Asil, parte caru au talent deosebit la desen, trece în elevă la Scoala de Pictură, iar parte concurează pentru a copa loc de învățătoare.

Cât pentru absolventele Scoalei profesionale după ce primesc certificat de curs secundar și diploma de lucru, devin învățătoare de săte sau de lucru de mână.

Cursurile în clasele primare și profesionale se predau de învățătoare (absolvente ale Asilului) ear în clasele normale de profesori speciali, sub controlul Directorului de studiu.

Fie care clasă normală se săfă supraveghiată de către o instituoare (absolvente ale Asilului) ear în clasele normale de profesori speciali, sub controlul Directorului de studiu.

Anul scolar se divide în trei trimestri și la finele fie căruia trimestri Elevile depun un esamne asupra materiei, ce le an percurse.

Programa materiilor de studiu, intocmită la începutul anului scolar de către Profesorii respectivi se conținează de către Directorul de studiu.

La sfîrșitul fie cărei lună precum și la sfârșitul fie căruia trimestru se tine în biblioteca Institutului un consiliu profesional sub președinția Directorului de studiu, la care conferință profesorii respectivi sunt obligați să își dama de materiale, caru le-au predat în cursul lunei, precum și de progresele elevilor. După terminarea consiliului profesional Directorul inspectează toate clasele.

Administrația internă a Asilului este încredințată unui consiliu de 5 persoane sub președinția Directorului Asilului, compus din Intendent, Administrator, Directorarea Scoalei Professionale, Sub-Directorarea Asilului și Directorarea Scoalei Primare.

Nomérul elevilor din acest întitul este de 260.

După acasătă mică digresiune, intrerându-ne la piramida amintită afară în cele 3 coruri dintră trei costume naționale, din pânză fină testată în București și impodobite cu cusături naționale executate în mătăsa. Cu deosebit bogăție și varietate în forme și culori sunt cusăturile dela pești și de pe mănele costumului, ce se stă drept în față întrările. Pe lângă toată bogăția în forme și variajările în colori, cusăturile aceste sunt făcute cu dibucă, care o dă numai gustul aderevat, cultivat și consecuție despre efectele armoniei colorilor. Pe când acest frumos costum, pare a face prin aranjamentul său oare-carei conceșnii, tendenție laudabilă de a introduce costumul național femeiesc în saloanele

societății române alene, pe atunci celelalte done, execuții nu cu mai puțină maestră, au conservat mai cu semnătate originalitatea portului românescelor dela sate, și din acest motiv el și plăc umora mai mult decât cel dințuit. Afără de aceste costumuri complete, mai vedem căteva ii trăiesc cu cusături mai simple, doar mintene (peplare) de postav, impodobite cu cusături sinuoase negre și fluturi (paralele) de metal, aternând pe delaterea etagului, fețe de porții, servetele, mărami, toate cu cusături naționale, care rivalizează cu cele dela își în esență și gust, și doar cravate de borjanie, brodate cu cusături de mătăsa. Cravatele aceste, care par a fi o adierea din un dragălu zeit, sunt întrecute în fragedinea esențării numai de o periniță de atla violet, imbrăcată în o cusătură de "frivolitate" așa de fină lucrate, încât constituind una din principalele podobice ale piramidei, servesc spre onoarea dubicii deselii Smaranda Popoviciu, celicelata din cele dovezi profesore, amintite mai sus. Mai adâncem spre completerea icoanei, un covor mare cu broderii bogate naționale, 6 fețe de scara după acoloșii model e, un covor cu cincieri de guipuri, și ghilante de flori artificiale, cu care împodobita marginile etajului de mijloc. Într-aceste din urmă cu deosebire excedează un buchetas de roze galbene, și altul de roze roșe deschise. Toate aceste lucruri de mână sunt făcute de elevi ale scoalei profesionale. Cu care dare părere de rêu ne deținătorul dela acestă dovedi văd desăfărcă și dibucia elevelor scoalei profesionale, pe trăia aruncă privirile asupra meselor și păretelor din fundul și din stânga pavilionului, vă a-va de întrare. Aici astăzi mai antâi intinse cămine marabile, brodată cu arnică, mărami frumoase cusute cu mătăsa, ciorapi și, a toate produse ale elevelor din clasele primare. Să aici, ca și la scoala profesională, să tem plăcut în presență de esență și gustul, cu care sunt esențării cusăturile. Într-aceste cămine de aici amintim cu deosebită fineță și un gust ales.

Varietăți.

Reuniunea a sodalilor români din Sibiu a sărbătorit cea din urmă dintre festivitățile din dilele acesta. Sala dela "Imperatul Romanilor" a fost mai puțin împoartă ca la concertul și balul de care făcărun amintire și noi, însă tot a fost o cunoaștere frumoasă de participanți și partințori ai petrecerii, din loc și din departare, ceea ce este calestastic și civilă, mai mulți domni și dominoare din România. Încă privesc Sibiu, mulți am văzut de cei care n'au fost lață la petrecere industriilor noastre, care micăz ca să în vedere numai promovarea industriei, în interesul general național merită mai multă considerare și incurajare.

Din producția sodalilor să deosebit declamație în onoarea unuia ei executată de sod. Simionetti.

Jocul care a urmat după producție a fost foarte înimat și în reversul zorilor.

(A. S. Princessa de Hohenzoller), numea Regelui României, se dice că va sosi de sârbi Duminecu, 23 August. Pentru primirea dñeștilor Regale se face pregătiri mari la palatul dela Sinaia.

Economic.

Medias. 1 Septembrie n. Pro lectorul gr. f.

6.80—7.10; Grăd. și cărăuș. 5. 5.50—6.; Stânz. 6.

4.90—5.25; Orăs. d. 2.30—2.40; coven. 6. 4.50—

3.80; Sămânz. de cneapă d. 30—52; Fasole

5.6—masere 6. —— Cetățeni f. 1.10—2.2; Făină 6. 3.21—3.40; Căpșuni; 6—60; Săz. de lămâni 6. 3.40—4.60; Spirit pro grad. 10; caro de vită 10; caro de porc 36—40; caro de viță 1.10—1.20; carne de berbec 24—25; ouă; ouă de turc 10; Torgă de săză fi foarte bine, cecetă, lucă și lucă în casă în piatră. Ghimbă și săză, răză și răză a trebat în ciuda în prej. Temped ecouat, cald și frumos.

Extră din foaia oficială, "Budapesti Kúzlyán."

Licitatiunii: în 13 Sept. și 18 Oct. imob. lui Achim și Asa Opres în Ibisul românesc (judec. cere. Medias); în 10 Sept. și 10 Oct. imob. Catharinei Klos în Laslea mare (judec. cere. Sighișoara); în 17 Sept. și 22 Oct. imob. lui Pavel Leb în Săldor; în 18 Sept. și 17 Oct. imob. lui Nicolae și Maria Roșu în Săldor (judec. cere. Medias); în 29 Oct. imob. lui Ignat Lass și sejnicale în Sânpău (judec. cere.); în 10 Oct. și 10 Noemvrie imob. lui George a lui Ilie Cocon în Măndra; în 15 Oct. și 15 Noemvrie imob. lui George Dobriță în Ar-pasul de sus (judec. cere. Făgăraș).

Nr. 144. [149] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător în scola populară confesională din Toplița română, protopresbiteratul Turdii superioare, se organizează concurs postular de la 14 Septembrie a. c. st. v.

Emolumente sunt:

1. Salariu anual de 300 fl. v. a. ce se primeste din cassa comună.
2. Cuarț natural în zidirea scoalei.
3. Lemne de foc de ajuns.

Dela concurență se cere să aibă cel puțin 6 clase gimnașiale, cunoștință limbii maghiare și împărțirea la celi germane; și să fie versat în canticile și tipicul bisericesc, spre a putea fi înstrăină în biserică.

Petitionile instruite în sensul legilor în vigoare sunt să se astereze până la terminul de mai sus oficialui protopresbiteral gr. or. al tracăului Turdii superioare în Deda.

Toplița română la 14 Aug. 1881. În contelegeare cu oficiul protopresbiteral concernent.

Comitetul parochial.

Nr. 167. [150] 1—3

CONCURS.

Devenind vacanț postul de învățător în scoala gr. or. Nucșoara, în protopresbiteral Hăgeului, se deschide prin aceasta concurs, cu termenul până la 15 Septembrie a. c.

Emolumente sunt:

Salariu anual de 240 fl. v. a. lemnesc foie și cuart.

Concurenții au să astereze cursurile lor instruite în sensul "statutului organic" și a regulamentului provizoriu din anul 1878 în subsemnatul, până la terminul sumasit. În contelegeare cu comitetul parochial.

Hăgeu la 15 August 1881.

Ioan Rat, m. p., protopr.

Nr. 142—1881. [141] 3—3

CONCURS.

Po basa rescriptului consistorial nr. sub Nr. 2463 să scrie concurs pentru întregirea posturilor de învățători la scoalele confesionale din comunele mai joase în protopresbiteralul Lupșei cu termenul până în 10 Septembrie a. c. st. v.

1. La scoala din Obârșia lui Nicolae Pop și contra tuturor posessorilor din Bohobală pot permisibilită comăsării geale terminul printrareacție a cărora se stabilește pe perioada de 5 Octombrie 1881 p. 10 Septembrie a. c. st. v.

2. Sâlciva de sus cu un salariu de 250 fl. v. a. cuartă și lenne.

3. La scoalele impunăsite cu grosimea cată în Sâlciva de jos și Ca-

cova lerii, pentru fie care salariu de 250 fl. cuartă și lenne. Cunoșinta cantăriilor bisericesci se va lăsa în deosebită considerare.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au să și trimite peticionile propriele cu documentele prezicești în Stat. Org. și regulamentele Congresului provisoriu la subsemnatul oficiu.

Oficienă în 1 August 1881. Oficiul protopresbiteral gr. or. al Lupșei ca inspector district de scoale.

Ioan Daniu m. p., adu. prot.

Nr. 36—1881.

[148] 2—3

CONCURS.

În urma rescriptului consistorial de sub Nr. 2479 scol. se scrie concurs pentru întregirea postului de învățător în scoala normală gr. or. din Orăștie cu salariu anual de 300 fl.

In lipsa de concurrent qualificat se va confecționa post unuī concurrent, învățătorul, care va avea calitatea recrete.

Pe lângă salariul de sus învățătorul va primi primii 3 stângini de lenne, din cari însă o de a se încălzi și localitatea de scoală.

Invățătorul care va pută conduce chorul în biserică, va primi o remunerare de 50 fl. pe an.

Concurenții au de suportul suplicelor lor conform Stat. Org. și a regulamentului din anul 1878, în special acă documenta, că au absolut studiile pedagogice, și au susținut examenul de calificare, să fie de cără concurenții bărbăti nu se vor admite la alegeri.

Cei cari vor arăta mai mari calificări și cu deosebire, că sunt versat în canticile bisericesci, vor fi preferați.

Suplicele astfel instruite sunt de a se adresa până la 8 Septembrie a. c. st. v. la comitetul parochial în Orăștie (Szászváros).

Din ședința comitetului parochial titrată în Orăștie la 2 August 1881.

Ion Mihailu m. p., Nicolae Trif m. p., președ. com. notariu.

Nr. 44.

[147] 2—3

CONCURS.

La scoala capitală normală gr. or. din Poiana, protopresbiteral Mercurie, sunt a se întregi două posturi de învățătoresc, pe baza rescriptului consistorial Nr. 2451 scol. se scrie concurs cu termenul până la 30 August anul curur.

Cu aceste posturi sunt ambele prezentate:

a) un salariu anual de 250 fl. v. a.

b) un salariu de 300 fl. v. a.

Aleșii vor avă și cantică duminecă și sărbătoarea în strană de sf. biserici.

Concursurile instruite conform dispozitiunilor din vigoare sunt să se trâmite până la terminul indicat administratorul protopresbiteral Ioan Drăgocea Mercure.

Comitetul parochial din Poiana, la 18 August, 1881.

N. Maneaguțu m. p., președinte.

Nr. 4210—1881 eiv.

[148] 2—3

EDICT.

Dia parția bisericisului tribunal reg. se aduce la cunoștință publică, că în urmărgării presentate sub Nr. de sus din partea lui Nicolae Pop și contra tuturor posessorilor din Bohobală pot permisibilită comăsării geale terminul printrareacție a cărora se stabilește pe perioada de 5 Octombrie 1881 p. 10 Septembrie a. c. st. v.

În cadrul comăsării geale, care se desfășoară în obiectivării, se vor desfășura toti cei interesați cu observanță, că cei ce nu se vor înfipta vor fi considerați ca invadă și se vor considera.

Din ședința tribunului reg. din Elisabetopolă joi 22 August 1881.

(L. S.)

Lud. Nagy m. p., Csonzdy m. p., președ.

notar.